పరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టి

రత్న కథ -37

పిల్లను గుండెకు హత్తుకుని శవాల గదికి ఎదురుగా ఉన్న బెంచిపై నిస్త్రాణగా కూర్చుని ఉంది రత్న. అప్పటికి ఇరవై నాలుగు గంటలుగా ఏడ్చి అలసిపోయిన ఆమెలో ఇక ఏ మాత్రం శక్తి లేనట్లుంది.

ఎదురుగా ఆ గదిలోని చెక్కపెట్టెలో భర్త శరీరం భద్రపరచబడివుంది. నిన్నటినుండీ జరగవలసిన కార్యక్రమాలతో, పోలీస్ స్టేషన్ల చుట్టూ ఇండియా ఎంబసీ చుట్టూ హాస్పిటల్ చుట్టూ తిరిగి చాలా బలహీనపడిపోయింది. ప్రాణం పోయిన శరీరాన్ని ఇండియాలోని తమ ఇంటికి చేర్చడానికి ఎన్నో పేపర్లు వాటిపై అధికారుల సంతకాలు కావల్సి వచ్చాయి.

శేఖర్ ప్రాణం పోయిందంటే, ఇక బ్రతికి లేడంటే ఆమెకు ఇంకా నమ్మకం కలగడంలేదు. అంతా ఒక పీడకలలాగా ఉంది. ఆరోగ్యంగా ఉండి హుషారుగా తిరిగే నలభయ్యేళ్ళ వ్యక్తి సడన్‌గా చనిపోవడం అనేది జీర్ణించుకోలేని విషయం. కుటుంబం అంతా అతని మీదే ఆధారపడి జీవిస్తోంది. మరి ఇపుడు కుటుంబ పరిస్థితి, పిల్లల భవిష్యత్తు ఏమవుతుంది? తలచుకుని వణికిపోయింది రత్న. కన్నీళ్ళు ఆగక ప్రవహించిన బుగ్గలు చారికలు కట్టాయి. కళ్ళు ఉబ్బిపోయి ఎర్రబడి తెరవడానికే రావడంలేదు. బాధతో కళ్ళుమూసుకుని భర్తను తలచుకుంటూ ఉండిపోయింది రత్న.

నిన్నరాత్రినుండీ జరిగిన విషయాలన్నీ ఒక్కొక్కటిగా కళ్ళముందు మెదిలాయి. ఉన్నట్లుండి ఇంత ఉపద్రవాన్ని ఎదుర్కోవలసి వస్తుందని ఆమె ఎన్నడూ ఊహించలేదు.

నిన్న రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు తన పార్లర్ పని ముగించుకుని ఇంటికి వచ్చింది రత్న. వస్తూ వస్తూ ప్రక్క బిల్డింగ్‌లో ఉన్న బేబీ సిట్టింగ్ నుండి పిల్లను తీసుకుని, బకాలా (అంగడి) దగ్గర ఆగి వంటకు కావలసిన కొన్ని కూరగాయలను కొనుక్కుని ఇంట్లోకి వచ్చింది. దాదాపు రోజూ ఆమె దైనందిన కార్యక్రమం అలాగే వుంటుంది. ఇంటికి వచ్చాక కూడా కాసేపు కూర్చోవడానికి లేదు. వంట చేస్తూ పిల్లకు తినిపించి నిద్రపుచ్చటం, బట్టలు ఉతకడం, ఇల్లు సర్దడంలాంటి పను చేసుకోవాలి. భర్త శేఖర్ కూడా తొమ్మిదికే ఇంటికి వస్తాడు కానీ ఏ పనీ చేతకాదు. భార్యకు చిన్న సహాయం కూడా చేయకుండా మంచం మీద చేరి అన్నంకోసం ఎదురుచూస్తుంటాడు. ఇన్ని పనులు చేసుకోవడం రత్నకు చాలా కష్టంగా అనిపిస్తుంటుంది. కానీ గత్యంతరం లేదు. పిల్ల భవిష్యత్ కోసం, ఇంటి బాధ్యతలు తీర్చుకోవడం కోసం భర్తకి చేదోడుగా ఉండటానికే ఆమె కువైటుకు వచ్చింది. పదో తరగతి మాత్రమే చదివిన రత్నకు ఏ పని చేసి డబ్బు సంపాదించాలో అర్ధంకాలేదు. అందులో చంకలో ఉన్న చంటి పిల్లతో సహా ఆమె కువైటుకు వచ్చింది. శేఖర్ మాత్రం "నేను సంపాదించేది చాల్లే నువు కూడా ఎందుకు కష్టపడతావు? అందులో పాపకూడా ఉంది అని చెప్పాడు. కానీ రత్న ఇంట్లో కూర్చుని తింటూ ఉండలేక పోయింది. ప్రక్క వీధిలోనే వున్న బ్యూటీపార్లర్‌లో పనికి చేరింది. అక్కడ ఒక్కోపనిని శ్రద్ధగా నేర్చుకుంది. పిల్లను బేబీ

సిట్టింగ్‌లో వదిలేసేది. సంవత్సర కాలం సంతోషంగానే గడిచిపోయింది. సంపాదన పెరగడంతో కొన్ని అవసరాలు తీర్చుకోగలిగారు. కాస్త కుదుటపడి ఊర్లో వున్న స్థలంలో చిన్న ఇల్లు కట్టుకోవాలి అని ప్లాన్ చేసుకున్నారు.

వారానికి ఒక రోజు వున్న శెలవు దినాన మాత్రమే రత్న కాస్త ఊపిరి పీల్చుకుని కంటినిండా నిద్రపోయేది. లేకపోతే ఉదయం ఐదుగంటలకు నిద్రలేస్తే యంత్రంలా ఇంట్లో పనంతా చక్కబెట్టుకుని పిల్లను బేబీ సిట్టింగ్ దగ్గర వదిలిపెట్టి పరిగెత్తుకుని పనిలోకి వెళ్ళిపోతుంది.

నిన్నరాత్రి కూడా యధాప్రకారం తొమ్మిదికి పని ముగించుకుని, పిల్లను తీసుకుని ఇంటికి వచ్చింది. పిల్లను భర్తకు అప్పగించి వేడిగా ఇంత అన్నం వండుదామని కిచెన్‌లోకి వెళ్ళింది. ఇంతలో పెద్ద శబ్దం,తోపాటు పిల్ల ఏడుపు, శేఖర్ అరుపులూ వినిపించడంతో కంగారుపడి పరిగెత్తుకుంటూ ఇంట్లోకి వచ్చింది. ఒక క్షణం అక్కడ ఏం జరిగిందో ఆమెకు అర్థంకాలేదు. ప్రక్కనే వున్న అలమరా క్రిందపడిపోయి వుంది. దానికి ఉన్న అద్దం పగిలి గాజు ముక్కలు ఇల్లంతా చెల్లాచెదురుగా పడివున్నాయి. మంచం ప్రక్కనే క్రింద కూర్చుని వున్న పిల్ల గుక్కపట్టి ఏడుస్తోంది. శేఖర్ గుండె పట్టుకుని భారంగా శ్వాస పీలుస్తూ కుర్చీలో కూలబడి ఉన్నాడు. ఆ దృశ్యం భయం కలిగించింది రత్నకు. "ఏమండీ ఏమయింది మీకు? మీకేమయింది? " అంటూ.. భర్త ముఖాన్ని చేతుల్లోకి తీసుకుంది. అప్పటికే శ్వాస పీల్చుకోడానికి బాగా ఇబ్బంది పడిపోతున్నాడు శేఖర్. కళ్ళు తేలవేసి జవాబు చెప్పలేక నిస్సహాయంగా రత్నవైపు చూసాడు. అటు జరిగినదాంతో భయపడిపోయిన పిల్ల పెద్దగా ఏడవటం మొదలు పెట్టింది. రూమంతా గాజు పెంకులు ఎగిరి పడటంతో కాలుపెట్టడానికే భయంగా వుంది. భర్తను విడిచిపెట్టి ఒక్కంగలో బిడ్డ దగ్గరికి పరిగెత్తింది రత్న. బిడ్డకు ఏమయినా ప్రమాదం జరిగిందేమో అనే భయంతో ఆమె వణికిపోయింది. బిడ్డను చేతుల్లోకి తీసుకుని ఒళ్ళంతా తడిమి చూసింది.

ఏ గాయమూ అయినట్లు కనపడలేదు కానీ. అలమారా క్రిందపడటంతో బెదిరిపోయినట్లుంది. ఆపకుండా ఏడుస్తోంది. బిడ్డను ఎత్తుకుని శేఖర్ దగ్గరికి వచ్చి చూస్తే గుండె దగ్గర చేతుల్తో నొక్కుకుంటూ విలవిల్లాడిపోతున్నాడు అతను. వెంటనే బయటికి పరిగెత్తుకెళ్ళి ప్రక్కింటి వాళ్ళ తలుపు తట్టి గట్టిగా కేకలు వేసింది రత్న. ప్రక్కనే ఉన్న మూడు ఫ్లాట్లలోని వారందరూ కూడా ఆమె అరుపులకు బయటికి వచ్చేసారు. ఏమయిందని అడుగుతుంటే ఆమె నోటమాట రాలేదు. తన రూములోకి తీసుకొచ్చి భర్త పరిస్థితిని చూపించింది. వారిలోని కొందరు వెంటనే పరిస్థితిని అవగాహన చేసుకుని ఎమర్జన్సీ నంబర్‌కు ఫోను చేసి అడ్రస్ చెప్పి వెంటనే అంబులెన్స్‌ను పంపించమని చెప్పారు. అందులో ఒకతనికి కాస్త నర్సింగ్ అనుభవం ఉండటంతో ఫస్ట్‌ఎయిడ్ చేయడానికి ముందుకు వచ్చాడు. అయినా శేఖర్ పరిస్థితిలో మార్పురాలేదు. శరీరం చల్లబడిపోయి చలనాన్ని కోల్పోయాడు. భర్త పరిస్థితి చూసిన రత్నకు దిక్కుతోచలేదు. ఇంతలో అంబులెన్స్ వచ్చింది. అందరూ సహాయం చేయగా ఇంటికి తాళం వేసి పిల్లను ఎత్తుకుని ఆ అంబులెన్స్‌తోపాటుగా వెనుకే కార్లో హాస్పిటల్‌కి బయలుదేరింది రత్న.

హాస్పిటల్ చేరేటప్పటికి సమయం ఒంటిగంట అయింది. ఎమర్జన్సీ కేసుక్రింద నోట్ చేసుకుని శేఖర్‌ను లోపలికి తీసికెళ్ళి పోయారు. కానీ. డాక్టర్లు ఎంత ప్రయాసపడినా లాభం లేకుండాపోయింది. శేఖర్ గుండె ఆగిపోయి చనిపోయినట్లుగా డాక్టర్లు తేల్చి చెప్పారు. రత్నకు నమ్మశక్యంగా లేదు.

ఆ విషయం తెలియడంతోనే అక్కడే కుప్ప కూలిపోయింది ఆమె. మరునాడు ప్రొద్దుటికల్లా తెలిసినవాళ్ళు, కొంతమంది బంధువులు, శేఖర్ పనిచేసే కంపెనీలోని కొలీగ్స్ కొందరు సంగతి తెలిసి చూడటానికి వచ్చారు.

శేఖర్ ఒక ఏసి మెకానిక్‌గా ఏసిల కంపెనీలో పనిచేసేవాడు. ఎంతో ఆరోగ్యంగా వుండే శేఖర్ సడన్‌గా ఇలా చనిపోవడం అందరికీ బాధను కలిగించింది. రత్నను, చంటిపిల్లను చూసిన వారందరికీ కన్నీళ్ళు ఆగలేదు.

మరి ఇపుడు జరగవలసిన కార్యక్రమం చూడాలి కదా? కువైటు దేశంలో చనిపోయిన శరీరాన్ని ఇండియా పంపించడానికి అనుసరించాల్సిన పద్ధతులు, విధానాలు చాలా ఉంటాయి.

శేఖర్ పనిచేసే ఏసి కంపెనీలోని కొలీగ్స్ కొందరు బాధ్యతను తలనెత్తుకుని జరగాల్సిన పనులు చూడటానికి ముందుకు వచ్చారు. ముందుగా పోలీసులు వచ్చి కేసును పరిశీలించి నోట్ చేసుకున్నారు. శవాన్ని పోస్ట్‌మార్టం చేసి రిపోర్ట్సును సిద్ధం చేసారు. ఈలోపల విషయం ఇంటిదగ్గర తెలిసిపోయింది. శేఖర్ అమ్మా నాన్నలు అన్నా చెల్లెళ్ళు వరుసగా ఫోన్లు చేసి ఏడ్చేస్తున్నారు. వారితో మాట్లాడటానికి జరిగే సంగతులన్నీ వివరించి చెప్పడానికి రత్నకు ఏమాత్రం ఓపికలేకపోయింది.

శేఖర్ పనిచేసే కంపెనీ మానేజర్లు కూడా వచ్చి అతని పాస్‌పోర్టును తెచ్చి అందించారు. అవసరానికి ఉపయోగపడుతుందని 500 దినార్లు రత్న చేతిలో ఉంచారు. చెట్టంత భర్త అకస్మాత్తుగా చనిపోయాక ఇక ఆ డబ్బుతో నాకు పనేమిటి అన్నట్లు నిస్తేజంగా చూసింది రత్న. ప్రాణం పోయిన శరీరాన్ని తొందరగా ఇండియా చేర్చడమే కర్తవ్యం మరి. మొదట అంబులెన్స్‌లో శేఖర్‌ను హాస్పిటల్‌కి తీసికెళ్ళగానే అక్కడ ఎమర్జన్సీ లోని డాక్టర్లు అతన్ని పరీక్షించి అప్పటికే ప్రాణం పోయినట్లుగా నిర్ధారించారు. ఏ సమయంలో ప్రాణం పోయిందో, ఎలా పోయిందో అన్నీ నోట్ చేసుకుని రిపోర్టు రాసారు. డాక్టర్లు ఇచ్చిన ఆ రిపోర్టులను తీసుకుని వెంటనే మైదాన్ హావల్లీలో వున్న జనన మరణ ధృవీకరణ కార్యాలయానికి పరిగెత్తారు. అక్కడ ఈ రిపోర్టులన్నింటినీ అందించి, అర్జంటుగా మరణ ధృవీకరణ పత్రాన్ని సంపాదించారు. శెలవు రోజుల్లో అయితే ఈ పనులు వాయిదా పడేవి కానీ.. పని రోజులు కావడంతో తొందరగా ఆ పేపర్‌ను పొందడం సాధ్యమయ్యింది. అక్కడనుండి వెళ్ళి పోలీస్‌లకు రిపోర్ట్‌లను అందించి కేసు నమోదు చేయించారు. తరువాత ఇండియా ఎంబసీకి పరిగెత్తారు. అక్కడ శేఖర్ చనిపోయినట్లుగా ధృవీకరించిన డాక్టరు రిపోర్టులను సబ్మిట్ చేసారు. వాటన్నింటికీ సపోర్టుగా బ్రతికి వున్న ఒకరి పాస్‌పోర్టు కాపీలను కూడా వారికి అందించారు. అక్కడ శేఖర్ మరణం నమోదు చేసుకున్నాక విదేశీ వ్యవహార మంత్రిత్వ శాఖా కార్యాలయానికి వచ్చారు. అక్కడ కూడా అన్ని రిపోర్టులను సబ్మిట్ చేసి, శేఖర్ మరణాన్ని నమోదు చేయించి అరబిక్‌లో రాసి వున్న ఆ పేపర్లను అన్నింటినీ ఇంగ్లీష్‌లోకి ట్రాన్స్‌లేట్ (తర్జుమా) చేయించి, టైప్ చేయించారు. ఈ పనులన్నింటినీ ఒక్కరోజులోని పనివేళల్లో పూర్తిచేసుకుని తిరిగి మార్చురీలో వున్న డాక్టర్ల దగ్గరికి వచ్చారు. పాపం శేఖర్ కొలీగ్స్ ఆ రోజంతా తిండితిప్పలు లేకుండా అన్ని చోటకూ తిరిగి, అన్ని పనులనూ పూర్తిచేసుకుని వచ్చారు. ఇంతటితో పని పూర్తికాలేదు. అక్కడకు చేరి వున్న పోలీసులు కూడా అన్నీ పరిశీలించి, అందరినీ అన్నివిధాలా ప్రశ్నించి మరణం ఏ విధంగా సంభవించిందో తేల్చుకుని వారి రిపోర్టులను కూడా తయారుచేసారు.

ఇంతలో బాడీని పరీక్షలకు లాబ్‌లోనికి పంపించారు. అక్కడ శేఖర్ శరీరంలో అంటువ్యాధులు, ప్రాణాంతకమైన జబ్బులు ఏవైనా ఉన్నాయా? శరీరాన్ని ఫ్లైయిట్‌లో స్వదేశానికి పంపించడానికి అనువుగా వుందా? ఇందువల్ల ఏ విధమైన ఇబ్బందులు, ప్రతికూలతలు ఎదురవవుకదా? అనే అంశాలమీద పరీక్షలు జరిపారు. అలాంటివి ఏవీ శరీరంలో లేవు కనుక శవాన్ని ఇండియా తీసుకుని వెళ్ళడానికి అనుమతి పత్రాన్ని రాసి ఆ డాక్టర్లు అందించారు. దీన్నే అంతర్జాతీయ మృతదేహాల రవాణా సర్టిఫికెట్ అంటారు. ఇక ఈ రిపోర్టులు, అనుమతి పత్రాలు చేతికి అందాక శవాన్ని భద్రంగా వుంచి ఫ్లైయిట్‌లో పంపించడానికి శవపేటిక అవసరం అవుతుంది. కువైటు దేశం చిన్నది కాబట్టి, దేశం మొత్తానికి ఈ శవపేటికల్ను అమ్మే ఏజంటు ఒక్కరే ఉన్నారు. వాళ్ళ ఫోను నంబర్లు సంపాదించి, వారి అడ్రస్ పట్టుకుని అక్కడికి వెళ్ళారు. ఈలోపల శరీర కొలతల నిపుణులు శవాన్ని కొలిచి పొడవు, బరువు వెడల్పులను నోట్ చేసుకుని దానికి తగిన విధంగా శవం ఉంచడానికి సరిపోయే శవపేటిక అందించారు. అక్కడ రకరకాల శవపేటికలు ఉన్నాయి. విలువైనవి, ఖరీదైనవి, సదుపాయాలు కలవి, రవాణాకు అనువైనవి, అందమైనవి. విలువైన కలపతో తయారు చేయబడినవి, నగిషీపనితో ప్రత్యేకంగా కనబడేవి,

రాజలాంఛనాలతో అలంకరించబడినవిలాంటివన్నీ అక్కడ ఉన్నాయి. తమకు తగిన రీతిలో అనువైనది, తక్కువ ఖర్చులో కొనతగినది ఒక పేటికను వీరు ఎంచుకున్నారు. సాధారణమైనది అయినా 200 దినార్లు శవపేటికను కొనడానికి రత్న వినియోగించింది.

ఇక ఆ పెట్టెను మార్చురీ దగ్గరికి తెచ్చాక శవానికి రసాయనాలు ఏవో పూసారు. శవం వాసన రాకుండా, చెడిపోకుండా ద్రావకాలుతో నింపారు. తరువాత బట్టతో చుట్టి భద్రంగా కట్టిపెట్టారు. శవపేటికకు కీలుపూసి దానిలోపలికి గాలి చొరబడకుండా లోపలి గాలి బయటకి రాకుండా జాగ్రత్త చేసారు. ఎన్నో విధాలుగా నిపుణులు పరిశీలించి, ఆమోదించి శవాన్ని పేటికలో ఉంచి గట్టిగా తాళం వేసారు. ఇవన్నీ కూడా రత్న కళ్ళముందే జరిపించారు.

పెట్టెపైన కువైటు, ఇండియా స్టాంపులు (ముద్రలు) వేసి శేఖర్ పాస్‌పోర్టును కూడా ఆ పేటికకే ఉన్న అరలో అమర్చి పోలీస్‌ల సహాయంతో అంబులెన్స్‌కు ఎక్కించారు.

ఇవన్నీ ఇక్కడ జరుగుతుండగా శేఖర్ చిన్నాన్న ఎయిర్‌పోర్టుకు వెళ్ళి కార్గో సెక్షన్‌కు వెళ్ళి శవాన్ని ఇండియా చెన్నై పంపడానికి టిక్కెట్టు కావాలని అడిగాడు. అక్కడ వున్న కార్గో అధికారి ఏ విమానంలో స్థలం వుందో, దేనితో శవాన్ని రవాణా చేయడానికి అనుమతిస్తారో, ఆ వసతులను అన్నింటినీ పరిశీలించి వివరాలు అందించాడు.

మామూలుగా అయితే బ్రతికి వున్న మనుషులకు ఫ్లయిట్ టిక్కెట్టు 20వేల రూపాయలు అయితే, శవానికి టిక్కెట్టు అంతకు రెండింతలుగా లేదా ఇంకా ఎక్కువగా ఖరీదు ఉంటుంది.

కార్గోలో సామాన్లతోపాటుగా ప్రత్యేకంగా వున్న ప్రదేశంలో ఈ శవపేటికలను ఉంచి పంపుతారు. టిక్కట్టు ఖరీదు దాదాపు నలభైవేల రూపాయలు (200 దినార్లు) అయినా కూడా ఇక తప్పనిసరి కాబట్టి కొనుక్కొని ఆ టిక్కెట్టును కూడా తీసుకుని వచ్చి మార్చురీలోని డాక్టర్లకు, పోలీసులకు అందించారు.

అప్పుడు వారు టిక్కెట్టును పరిశీలించి, అన్ని విధాలా అనుమతిస్తూ శవాన్ని అంబులెన్స్ ఎక్కించారు. దుఃఖాన్ని దిగమ్రింగుతూ జరిగే తతంగాన్ని అంతా కళ్ళతో చూస్తూ ఉండిపోయింది రత్న. ఇంతలో శేఖర్ వాళ్ళ మేనేజర్ ముందుకు వచ్చి.. అరె మరి.. రత్న కూడా శవంతోపాటు ఇంటికి వెళ్ళాలి కదా అన్నాడు. అపుడు అందరికీ రత్న సంగతి గుర్తొచ్చింది. అందరూ తలా ఇరవై, యాభై దినార్లు జేబుల్లోంచి బయటికి తీసి పోగుచేసి అప్పటికప్పుడు రత్నకు, పాపకు టిక్కెట్లు కొని అదే ఫ్లయిట్‌లో ఎక్కించారు.

చాలావరకు జబ్బులతో చనిపోయిన శవాల్ని ఫ్లయిట్‌లో స్వదేశానికి తీసుకెళ్ళడానికి అనుమతించరు. అలాంటి జబ్బులున్న శవాల్ని బయటికి కూడా చూపించకుండా కువైటులోనే పూడ్చిపెట్టేస్తారు. కానీ శేఖర్ ఆరోగ్యంగా వుండి అప్పటికప్పుడు గుండెపోటుతో మరణించడంతో తొందరగా అన్నీ క్లియర్ అయి, అన్ని పేపర్లూ చేతికొచ్చాయి. లేకపోతే వీటన్నింటినీ పొందడానికి వారం రోజులు కూడా పట్టొచ్చు. ఫ్లయిట్‌లో కూర్చున్న రత్న మనస్సు పరిపరివిధాలుగా దుఃఖిస్తోంది.

భవిష్యత్తు అగమ్యగోచరంగా కనిపిస్తోంది. ఒడిలో వున్న ఈ పిల్లకాక ఇంటి దగ్గర పెద్దది అత్తమామల దగ్గర వుండి చదువుకుంటోంది. పిల్లల చదువులు, వారి భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటాయో, ఏ విధంగా జీవితాన్ని కొనసాగించాలో అర్థంకావడంలేదు. ఇంటి దగ్గర కూడా ఆస్తిపాస్తులు పెద్దగా లేవు. అత్తమామలు కూడా తమపై ఆధారపడి జీవనం సాగించేవారే. ఇప్పటివరకు ఇద్దరు ఆడపడుచుల పెళ్ళిళ్ళకు చేసిన అప్పులు తీర్చడంతోనే తమ సంపాదన సరిపోయింది. ఇక నుండీ తన ఒంటరిపోరాటం ఎలా ఉంటుంది? ఎన్ని పనులు ఎన్నెన్ని బాధ్యతలు? అన్నింటినీ తను ఒక్కతే నిర్వర్తించడం సాధ్యమయే పనేనా?

గత సంవత్సరం సెలవలకు శేఖర్ తను కలసి వెళ్ళడం, ఫ్లయిట్‌లో ప్రక్కప్రక్కన కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ప్రయాణించడం రత్నకు గుర్తొచ్చింది. మరి ఇపుడో..? భర్త శవం క్రింద ఎక్కడో కార్గోలో శవపేటికలో సామాన్లతోపాటు పడివుంది.

ప్రాణం ఉన్నంతవరకే ఏదైనా? ఈ శరీరంలో మనిషి తన జీవం కోల్పోయి కట్టెగా మారాక దానికి విలువ ఏముంటుంది?

శేఖర్ పనిచేసే కంపెనీ మేనేజర్లు చాలా మంచివారుగా కనిపించారు. అన్ని బాధ్యతలూ తామే నెత్తిమీద వేసుకుని అన్నిపనులూ తొందరగా పూర్తిచేసారు. వారు సహాయం చేయకపోతే తను ఒక్కతే ఏం చేయగలిగేది? మొన్నటినుండీ సరైన తిండిలేకపోవడంవల్ల నీరసంగా అనిపించింది. ఎయిర్ హోస్టెస్ ఇచ్చిన ఫుడ్‌ని పాపకు తినిపించి తానుకూడా కొంత తిని నీళ్ళు తాగింది రత్న.

శరీరంలోకి కొంచెం శక్తి వచ్చినట్లయింది. సీటుకు చేరగిలబడి కళ్ళుమూసుకుంది రత్న. కన్నీళ్ళు జలజలా బుగ్గలపైకి రాలాయి. శేఖర్ పనిచేసిన కంపెనీవాళ్ళు ఇండెమ్నిటీతో కలిపి కొంత మొత్తం చేర్చి ఇస్తామని చెప్పారు. ఆ డబ్బు పిల్లలకోసం బ్యాంకులో దాచవచ్చు. ఇక గుండె నిబ్బరం చేసుకుని తను పిల్లల కోసమైనా జీవించాలి. వారికి ఏ కొదువా లేకుండా, తండ్రిలేని లోటు తెలియకుండా పెంచాలి అని మనసులో నిశ్చయించుకుంది రత్న.

ఫ్లయిట్ చెన్నైలో ఆగింది. అప్పటికే అక్కడికి ఇంట్లోవాళ్ళు, బంధువులు వచ్చి ఎదురుచూస్తున్నారు. వారందరి దుఃఖానికి అంతులేకుండాపోయింది. వెంటనే వెళ్ళి ఎయిర్‌పోర్టుకు దగ్గరలో ఉన్న పోలీస్ స్టేషన్‌లో శవం కువైట్ నుండి వచ్చినట్లుగా రికార్డు చేసి, అంబులెన్స్ కావాలని శవాన్ని సొంత ఊరు చేర్చాలని కోరారు.

వాళ్ళు అన్ని డాక్యుమెంట్స్‌ను పరిశీలించి చూసి అంతా బానే వుందని, రిపోర్టులు అన్నీ సరిగ్గా ఉన్నాయని నిశ్చయించుకుని అంబులెన్స్‌ను పంపించారు. శేఖర్ భౌతిక కాయాన్ని దానిలో వుంచి కడప జిల్లాలో వున్న తమ పల్లెకు బయలుదేరారు. శవపేటికను నిపుణులు మాత్రమే తెరవాలి. మొదట రంధ్రం చేసి గాలి బయటకు వచ్చిన తరువాత శవాన్ని బయటకి తియ్యాలి. పల్లె చేరాక వాళ్ళు జాగ్రత్తగా శవపేటికను తెరిచి శవాన్ని బయటకి తీసి క్రిందపడుకోపెట్టారు.

జరగాల్సిన కార్యక్రమాలన్నీ జరిగిపోయాయి. పెద్దపిల్లకు ఊహ తెలుసుకాబట్టి తండ్రి చనిపోయాడనే సంగతి తెలిసి ఒకటే ఏడుపు. ఆ పిల్లను సముదాయించడానికి రత్న తన కన్నీళ్ళను దిగమ్రింగి ధైర్యంగా నిలబడాల్సి వచ్చింది. తండ్రిలేకపోయినా తను ఉన్నానని వారికి చెప్పి ఓదార్చింది.

వచ్చి పలకరించే, బంధువులతో, ఓదార్చే స్నేహితులతో నెలరోజులు ఇట్టే గడిచిపోయాయి. రత్న పనిచేసే బ్యూటీపార్లర్ యజమానురాలు ఫోను చేసి రత్నా ఇంకా ఎన్ని రోజులు అక్కడ వుంటావు? వచ్చి పనిచేసుకో అక్కడ వుంటే దుఃఖం ఎక్కువ అవుతుంది అని దయతో తిరిగి వచ్చే టిక్కెట్టును కూడా పంపించింది. సరే అని ప్రయాణానికి సిద్ధపడింది రత్న. కానీ చిన్నపిల్ల కువైటులోనే వుండి రత్నకు బాగా అలవాటు కావడంతో విడిచి ఉండలేకపోయింది. ఆ పిల్లకు అక్కామా (వీసా) ఇంకో సంవత్సరంపాటు తండ్రి పేరుతో ఉంది. రత్నకు కూడా ముందు రోజుల్లో భర్తపేరుతో ఫామిలీ వీసాయే ఉండేది. కానీ బ్యూటీపార్లర్‌లో పనికి చేరాక వర్క్ వీసాలోకి మార్చుకుంది రత్న. బలవంతంగా విడిచిపెట్టి పోతే ఎక్కడ జబ్బుపడుతుందో అని భయపడింది. పిల్లకు కూడా ఫ్లయిట్ టిక్కెట్టు కొని చెన్నైలో కువైటుకు వెళ్ళే ఫ్లయిట్ ఎక్కింది రత్న.

అక్కడంతా సజావుగానే సాగింది. కానీ కువైటు ఎయిర్‌పోర్టులో ఫ్లయిట్ దిగాక ఇమ్మిగ్రేషన్ వాళ్ళు పాప పాస్‌పోర్టు చూసి సిస్టమ్‌లో తండ్రి పేరుతో వీసావుంది. తండ్రి చనిపోయాడు కాబట్టి పాప వీసా కాన్సిల్ అయింది. ఒక నెలరోజులు గడువు ఇస్తాము క్రొత్తవీసా కొని పాపను ఉంచుకుంటావో లేక తిరిగి ఇంటికి పంపిస్తావో నిర్ణయించుకో అని చెప్పి పాప పాస్‌పోర్టును తమ దగ్గరే ఉంచుకున్నారు. రత్న ప్రాణం ఉసూరుమంది. తనలో మిగిలి వున్న శక్తి కూడా హరించుకుపోయింది. పాస్‌పోర్టును వారి దగ్గరే వదిలిపెట్టి, పాపను తీసుకుని ఇంటికి వచ్చింది. శేఖర్ లేని ఇల్లు కళతప్పి బోసిపోయివుంది. శేఖర్ బ్రతికి వుంటే రెంట్ కట్టేవాడు. పెద్ద ఇల్లు

అయినా ఫరవాలేదు. మరి ఇపుడు తన ఒక్కదాని సంపాదనతో కువైటులో జీవించడం చాలా కష్టం. అందుకే ఆ యిల్లు ఖాళీచేసి చిన్న రూములోకి వెళ్ళి చేరింది. కష్టమైనా సర్దుకోవడమే కదా జీవితంలో మనం నేర్చుకునేది అని స్థిమితపడింది.

ఇపుడు పులిమీద పుట్రలా పిల్లకు వీసా సమస్య వచ్చిపడింది. శేఖర్ పేరుతో ఉన్న వీసాకు ఇంకా గడువు వుంది కదా అనుకుని తను నిశ్చింతగా వుంది. అనుకోకుండా ఇపుడు ఇంత పెద్ద అవాంతరం వచ్చి పడింది. పిల్ల వీసా సమస్య ప్రశ్నగా మారింది. ఏం చేయాలో పాలుపోక తెలిసిన వాళ్ళందరినీ ప్రాధేయపడి వీసా కొనాలని ప్రయత్నించింది. కానీ పిల్లకు వీసా దొరకడం అసాధ్యం. తల్లిదండ్రుల పేరుతోనే పిల్లలు ఉండాలి. ఇక చేసేదేమీలేక ఆఫీసుల చుట్టూ తిరిగి పిల్ల పాస్‌పోర్టును తిరిగి సంపాదించింది. తెలిసినవాళ్ళు, తమ ఊరివాళ్ళు వెళుతుంటే ఆ రోజు అదే ఫ్లయిట్‌లో వారితోపాటు పిల్లను పంపడానికి నిశ్చయించుకుని ఫ్లయిట్ టిక్కెట్టు కొంది. వారితోపాటుగా పిల్లను పంపడానికి పర్మిషన్ లెటర్ కోసం తిరిగి దాన్ని సంపాదించి ఆఖరికి కన్నీటితో బిడ్డను వారి చేతికి అందించింది. ఆ పిల్ల వెళ్ళనని మారాం చేస్తూ ఏడుస్తూంటే రత్న హృదయం కరిగి కన్నీరయింది.

శేఖర్ పనిచేసిన కంపెనీవాళ్ళు దాదాపు పదిలక్షలరూపాయలు రత్న పేరుతో బ్యాంకులో వేసారు. బిడ్డలకు అదే ఆధారంగా ఉండాలి అని ఆ డబ్బును ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్ చేసేసింది. ఇంకో సంవత్సరకాలం మాత్రమే కువైటులో వుండి, తిరిగి ఇంటికి వెళ్ళిపోవాలని ఆమె నిశ్చయించుకుని భారంగా నిట్టూర్పు విడిచింది.

(మరోకథ వచ్చేనెలలో)

Post your comments